No. 5 Genel yazı işlerine bakan M. FARUK

KURUŞ 5

...ünçlü çocukgazetesi

Bu sayıda neler var
BAŞ BAŞA
ŞEN SÖZLER, KARİKATÜRLER
Büyük Romanlar
HİNT İLLERİNDE
Deniz kurdu
DELİ BAYRAM
ÇIZGİLER, ÖTKÜNÇLER
ŞARLO, AFACAN YOLCU, PİRE NURİ

Yedigünde bir
BAŞBAŞA

Sevgili Afacan Kardeşler:

Ülkü Basım Evi
İSTANBUL - CAĞAL OĞLU No 40

Yedi günlük bir aradan sonra yepyeni bir yüzle yine karşınızdayım. Bu yedigün içinde ben sizi çok özledim amma siz de beni özlediniz mi özlemediniz mi orasını artık Bay Tekinle Şarlodan sormalı,

Afacan dergisini elinize bir bebek gibi bezenmiş olarak verebilmek için yedi gün çalışıp çabaladıktan sonra şöyle bir baktım, eh verdiğim emeklere yazık olmamış dedim. Dedim amma bir yüzden de yenilikler düşünmüyor değilim.

Günün birinde size görmediğiniz, duymadığınız bir yüzle çıkacağım. Kıvançtan içiniz geçecek! Ne yapacaksın sanki? Diye sormayın, Biliyorsunuz ki ben şunu yaparım bunu yaparım, şöyle atar böyle tutarım diyenlerden değilim. Bekleyin göreceksiniz.

Ha aklıma gelmişken şuracıkta bütün Afacan sağdıçlarıma bir dileğimi söyliyeceğim.

Bana tutam tutam bitikler, deyişler geliyor, ben bunları Afacanın yüzlerine yazamıyorsam darılmasınlar. Yer yok Bay Tekini kovmak istiyorum. "Dur bakalım daha nelerim var, Ben Afacanları bırakır mıyım hiç!, Diyor. Doğanla Alpı atlatmak istiyorum. Başladıkları yoldan geri dönmek huyları değil. Şarlo Afrikada olduğundan sesimi ulaşatıramıyorum. Masalcı başı kendi yüzünü vermiyor. Haydi yer bulun da yazalım. Şimdi işin iç yüzü anlaşıldı değil mi? Ufacık bir yer buldum mu sırası gelen bitiği, deyişi durmadan oracığa bastırıveririm, zor sorgulara yer kalmıyacak sonra karışmam eğlenemezsiniz, İyisi mi ben size bir günaydın diyerek çekileyim de derginizi okuyunuz. Gün aydın afacanlar.

Her çağ sizin
AFACAN

Afacanın bu sayısında kullanılan öz türkçe sözler.

Öz Türkçe	Anlamı
Onay	— Evet
Kamu	— Herkes
Otacı	— Doktor
Geçkin	— İhtiyar
Budun	— Millet, halk
Duyum	— Haber
Anıklanmak	— Hazırlanmak
Gez	— Defa
Kıvanmak	— Sevinmek, heveslenmek.
Acun	— Dünya
Evren	— Cihan, kâinat
Bildik	— Dost, arkadaş
Okul	— Mektep
Öğrencik	— Talebe
İlk yaz	— Bahar
Şar	— Şehir
Dinlemece	— Hikâye
Beraber	— Birlikte
Özen	— Dikkat

Mıki ile Minni Yılbaşında Dansederken

Minni — Mikiciğim, Devler ülkesinde kitabın ne gün çıkıyor ?
Miki — tam yılbaşı günü çıkıyor. Bütün Afacanlar dört gözle bekliyormuş.

ŞEN SÖZLER

CEVAP

— Bir bakkaldan otuz kuruşluk peynir kırk beş kuruşluk ta yağ alsan kaç para verirsin.

— Hiç para vermem!

— Neden,

— Biz veresiye alışveriş ederiz.

Avcı Bay Tekin Yaban Hayvanlar Arasında!..

— Gçeen sayıdn —

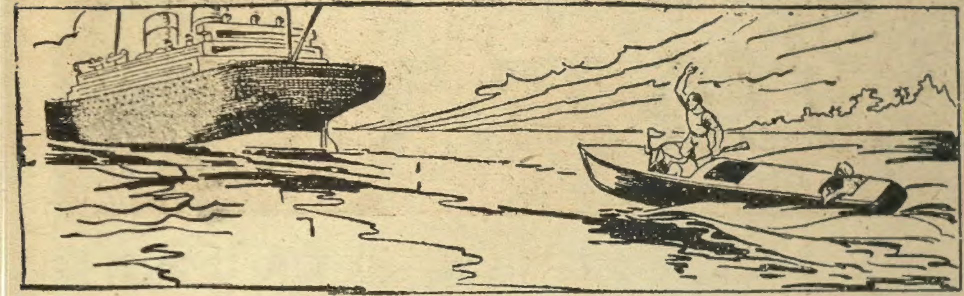

58 — İngiliz Robenson Bay Tekinin yokluğundan çağ kazanarak çaldığı hayvanları koca bir dışdeniz vapurile Malezyadan gündoğusuna doğru, Amerikadaki San Fransisko şarına götürüyordu. Bay Tekin de motorbota atlamış:

— Çabuk, daha çabuk, daha çabuk! diyerek elinde pusatile vapura doğru yol alıyordu. Robenson eline geçerse çiğ çiğ yiyecek, bir panterin avını parçaladığı gibi onu parçalıyacaktı.

59 — Bu sırada kamara penceresinden başını uzatan Kobenson, Bay Tekinin bir motorbot içinde son hızla geldiğini görünce bir çılgına döndü, pusatına sarıldı. Yeğeni onun bu yaptığını görünce lombozun önüne geçerek:

— Yok, yok.. Pusatı Bay Tekinin üstüne çekmene yol veremem, diye bağırmıya başladı. Robenson şimdi bu genç kıza da kızmıştı:

— Oradan çekil, yoksa!.. diye bağırıyordu.

60 — Zorlu bir el çekişile genç kızı kolundan yakaladı. ıpek bluzun kolunu parçalıyarak çekti, yatağın içine fırlattı. Sonra koca pusata belindeki kurşunluktan fişekler doldurarak pencere yanına geldi. Pusatın ucunu vapurdan dışarı çıkardı. Genç kız:

— Amca, amca.. Bu işin cezasını çoğile ödeyeceksin. diyordu.

Robenson Bay Tekini gözledi, sonra parmağı tetiği çekti. Birdenbire bir patlayış duyuldu. Robensan:

— Onu artık büsbütün mıhladım.. diye fısıldadı.

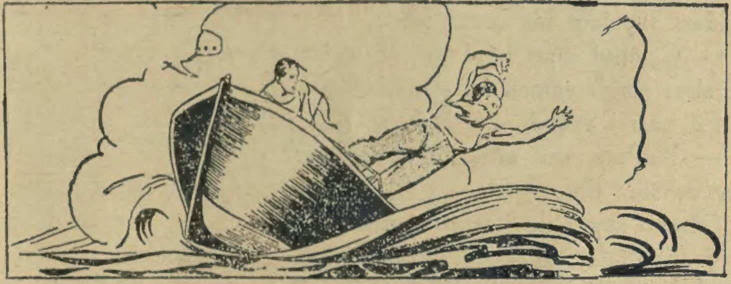

61 — Kurşun gerçekten kamarada patlamasile motorbotta bir kişiyi vurması bir olmuştu. Ancak vurulan genç avcı Bay Tekin değil, motorbotuu. geçkin sahibi idi. Adamcağız kurşunu yer yemez bir gez boşlukta saplandı. Başından şapkası uçtu. Bay Tekin:

— Kurşunla vurldu.. diyerek ileri atıldı. Motorbot son hızla sular üstünde kayıyor, çevresinde kendi boyunda dalgalar yapıyordu.

62 — Boşlukta kendini tutamıyan adamcağız birdenbire matorbottan suların içine düştü, gözden kayboldu. Bay Tekin:

— Kolu, direksiyona sen geç, diye haykırdı. Kolu:

— Onay.. Bay.. diyerek ileri atıldı. Bay Tekin motorun içinde ayağa kalkarak bir kurşun gibi suların içine atılmıya anıklandı, kaldırdı, kendini boşluğa bıraktı. Elleri açılmış. suya doğru gidiyordu.

63 — Matorcyuu kurtarmak gerekti. Bay Tekin çok yüksek bir adamlıkta bulunmuştu. Onu, kendi uğruna denizde mi boğduracaktı?. Buna hangi yürek «Onay..» derdi. İşte bu düşünceyledir ki Bay Tekin çok güzel yüzmek te bildiğinden sulara kendini atmıştı Suların içinden bir kol dışarı doğru uzandı. Parmaklar öyle gerilmiş öyle gerilmişti ki adamın ölümle pençeleştiğinde hiç kuşku yoktu. Çarçabuk ona yetişmek, onu ölümden kurtarmak ge.ekti. Bay Tekin bütün gücile ilerlemiye başladı.

Gelecek sayıda Bay Tekin köpek balığile çarpışıyor.

BÜYÜK YOLCULUK, 1001 OLANBİTEN ÖTKÜNCÜ

Birinci Parça

YAZAN
Sezai Attila

Binbir büyücülüğün kaynağı olan Hint İllerinin iç yüzünü sayıp döken bir ötkünçtür. Bilgi. urunç kaynağıdır.

Fil de sırasının geldiğini anlamıştı sanki? Az sonra sağına soluna dünyada en çok sevdiği meyvalar, yağmıya başlamıştı. Ancak fil bunlardan hiç birisini yemiyor, yerden kaldırdığı yemişleri büyük bir saygı ile Hadiye veriyordu. Tam bu sırada bakanların arasından duyulan bir çocuk sesi:

— Çümbo! diye haykırdı, Elmaları, muzları şimdi yemek istemiyor musun?

Fil başını salladı, çocuğun sesi:

— Bunları hak ettikten sonra mı yiyeceksin? diye sordu.

Çümbo saygı ile başını eğerek:

— Evet! İşareti yaptı. Filin bu kurnaz düşüncesi herkesi kahkahalarla güldürürken Hadi ileriye çıkarak filin hortumunu biraz okşadı:

— Bize anlayışını göster bakalım sağdıçım, dedi şunlar arasından şişman birini bul da hortumunla havaya kaldır!

Çimbo kulaklarını dikti. Yavaş yavaş yürüyerek adamlar: gözden geçirmeğe başladı. En sonra üçüncü sıradan bir adam bularak hortumuna taktı. Bu adam yusyuvarlak, tostoparlak sevimli bir adamdı. Fil bunu hortumn ile havaya kaldırarak gezdirmiye başladı. Şişman evi yanmış Yahudi gibi ciyak ciyak bağırıyor, bakanların gülmekten gözlerinden yaşlar boşanıyordu.

Hadi:

— Yetişir Çumba onu yere bırak!

Dedi. Şişman adam ayakları yere değer değmez bağırarak. söğerek uzaklaştı. Çumbo artık başka ustalıklar gösterecekti. Filci sordu:

— Cumbo sana bakanlara kaç yaşında olduğunu söyleyebilir misin ?

Fil:

— Evet! Der gibi başını salladı.

— Öyle ise bir şey soracağım, geçen yılın yılan bayramında kaç yaşındaydın ?

Çnmbo kocaman ayaklarından birisini kaldırarak tam on iki gez yere vurdu. Hadi:

— Doğru, dedi, on iki yaşındaydın, şimdi kaç yaşındasın söyle bakalım?

Çümbo bu gez de tam on üç vurdu. Çoluk çocuk bunu görünce:

— Yaşşşşa Cumbo! Yaşın ilerledikçe aklın artıyor! Yaşşa!! diye haykırmıya koyuldu.

Cücenin kumpanyası şarın alanındaki oyunlarını bitirince yola çıkarak başka alana gitti. Burada oyunlara başlanmıştı.

Alana fakirler geldiler. Orta Hindistanın koyu renkli, çırılçıplak yerlileri olan bu adamların yüzlerinden akılsızlık, delilik akıyordu. Bunlar gerçek fakirler, yani fakir dervişleri idi. Yaşadıkları bu kadar yılda bir gezcik olsun yüzlerini yıkamamış, saçlarını taramamış, pis adamlardı. Bu saçlar sanki biribirine kaynamış, bir keçe halini almıştı. Yanaklarından aşağıya doğru birisi ötekine benzemiyen lüle lüle, pis saçlar sarkıyordu. Ellerinde aşağı yukarı yengece benzeyen bir âlet vardı.

Fakirler bu aletleri vücutlerinin rasgele yerlerine batırarak kan akıtıyorlardı. Kan ne denlü çok akarsa ona bakanların alkışı da o denlü artıyordu. Artık öyle oldular ki yerlerde yuvarlanıyor, ölüyormuş gibi çırpınıyorlar, ancak bir yandan da ellerindeki bakır tasları uzatarak para toplamayı da unutmuyorlardı.

Bu işler olup bittikten sonra Tippo görünndü, alana çıkarak:

— Tippo geldi, çok bilinen yılanlar kıralı Tippo geldi!! diye haykırdı. Her yerde olduğu gibi burada da bütün Kamu Tippo kumpanyasını büyük bir sıcaklıkla karşıladı.

Akşam olup evli evine, köylü köyüne dönünce insan, hayvan ne varsa yorgunluktan, bitmiş olarak çarçabuk uyudular.

Uyanık duran göndüz kazanılan paraları sayıp istif etmeğe çalışan bir adam vardı, bu da Tippo idi. Alp yanı başında duyduğu bir gürültü ile uyandı. Bakındı, Hintlilerin yavaşça ahırdan çıktıklarını, Tipponun yavaşça kapıyı kapandığını gördü. Ortalığı yeniden bir sessizliksardı Alp:

— Doğan! Dedi:

Doğan! kalk!!

Doğan da uyandı. Biraz da heyecanlı bir sesle:

— Ne var? Ne oluyor?! Diye sordu.

— Ne olacak Hintlilerin ikisi de dışarıya çıktı, eğer bizi polise, ya da daha kötüsü Çinlilere bildirmeğe gittilerse dumandır işimiz!

Doğan ayağa kalkmıştı:

— Arkalarından gideceğim! Bir korku varsa ben sana im veririm, kuşkulanma. Dedi ve yollandı. Aradan çok çağ geçti. Alpın canı sıkılıyor, içini kurt yiyordu, arkadaşına ne olmuştu? Başına bir iş mi gelmişti? Düşünceden gözüne uykunun damlası girmiyordu. En sonra artık ortalığın ağarmağa yüz tuttuğu bir sırada Alp hızlı hızlı yaklaşan bir ayak sesi duydu. Kapı da hızla açılınca yerinden fırladı. Gelen doğandı. Alp bunu görünce ölümden kurtulmuş gibi sevinerek:

— Sen misin... Nerde kaldın? Sen...?

Alp arkadaşının korkulu birisinin arkasında olduğunu sanarak soracağı sorguları şaşırmıştı.

Doğan Alpın yanına uzandı:

— Bu akşam çok şeyler gördüm.

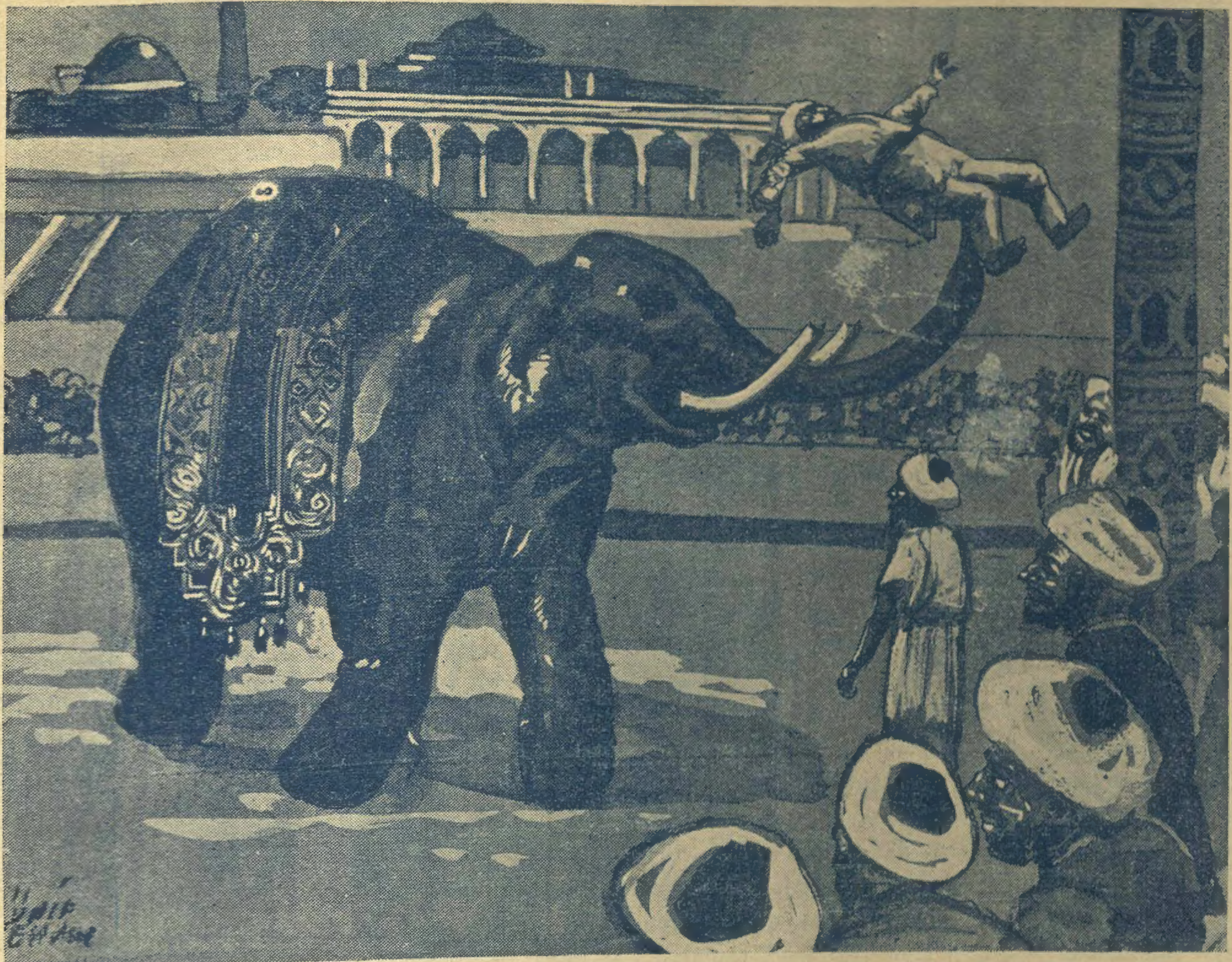

Fil bunu hortumile havaya kaldıaarak gezdirmeğe başladı

Puta tapanlarına yakarışların, puta nasıl kurban verdiklerine baktım..

— Puta kurban mı dedin?! İnsan mıydı kurban olan?

— Yok, böyle birşey yoktu. Yalnız korkunç bir put resmini bir sırığa takarak havaya kaldırdılar.

Tapınanlar putun çevresinde çeşit çeşit biçimlere girerek tepindi durdular. Vahşi vahşi çığlıklar kopartarak haykırdılar, bıçaklarını çekerek kendilerini yaraladı, Paramparça ettiler. Bu Öyle görülecek, öyle şaşılacak bir bakanaktı ki tüylerim diken diken oldu, en sonra korkudan dayanamadım, kaçtım.

Bereket versin beni gören olmadı, yoksa doğrusunu söyleyeyim. Haniya.. Çok da korkuyordum.

Doğan birdenbire gördüğü bakanağı hatırlamış gibi sustu, Alp:

— Peki Tippo ile Hadi? Diye sordu.

— Onlar da oradaydı, bunlar etrafa çiçek, para dağıtıyorlerdı. Sonra yere küçük bir çukur kazarak içine para attılar. Bunların ne demek olduğunu bir türlü anlamadım bana bir şey olmadı, ancak duyduğum seslar gördüğüm işler şimdi de beynimin içinde uğuldayarak dönüyor. Büyük bir korkudan kurtulmuş gibi sinialerim uçuşuyor.

Doğan ertesi gün Hadi ile karşılaşınca kendini biraz korkuda sandı, kendisinin görmiye hakkı olmıyan bir şey gördüğünü, bu yüzden Hintlilerin kendisine götülük yapacaklarını sanıyordu.

Ancak bu üzüntüleri dipsiz kile, boş anbardı galiba, çünkü Tippo ile Hadi oralı bile olmıyorlardı.

İşler yolunda gidiyordu. Çumbonun sırtına kocaman tahfı yüklediler. Yolculuk anıklılığı bitti, biraz sonra da katar yola çıktı. Şardan ayrıldılar, yürüdüler, yürüdüler, en sonra Hindistanın çok bilinen bataklıklı, orman yerine ulaştılar. Buralarda ısıtma korkusu vardır. Eşi görülmemiş yükseklikte büyük ağaçlar, yer yer kümelerle toplanmıştı. Öküz koşulu arabalar içinde yolcnluk yapan Hintlilere rastlıyorlardı. Katar ilerledikçe (1) Bongalov denilen tektük evler görünüyor. Karşılarına (2) "Rajot,, lar çıkıyordu. Yeşil, sulak yerlerden geçiyor kurak dik yerlere varıyorlardı. Ağaçlarından kırmızı yılanlar sarkan bu sessiz yerler çok korkunçtu.

Tippo gülerek:

— Şimdi başka işlere başlıyacağız! Büyük zenginler gibi şarlarda kalarak, kazandığımız paraları eğlencelere veremeyiz. Sizin de aklınız bu işe erer değil mi?. Dedi.

— Doğru, haklısın.. dedi, ancak bu ıssız ormanların ortasında ne iş yapacağız?!.

— Bu ormanlarda çeşit çeşit otlar toplanır, bu otlardan ilâçlar kaynatılır, melhemler yapılır. ağrılıklı adamlara, hayvanlara verilir. Bundan para kazanılır, aklın erdi mi?

Ben bu iş için her yıl Bombaydan Haydarabada, Orissaya, Kalkütaya gider yolculuklar yaparım.

— Bu gez de gidersek bize orada bir gemi arar mısın Tippo?!

Yaşı geçgin adam başını salladı:

— Bu işi yapamam' büyük şarlarda bu işler için büyük yardımlar ister. Madasa her dek bizimle geleceksiniz. Artık suratınızdaki Naga boyalarını istemem. Bu akşam varacağımız konak yerinde ikiniz de yüzünüzü yıkayabilirsiniz. (SONU VAR)

(1) Bangalov — Avrupalıların Hindistanda oturdukları yazlık evlere verilen addır.

(2) Rajot — Hin' köylüsüne denir.

Dinlemece

Ölürüm Vermem!!

Afacanla Toraman Geredenin en yaramaz iki çocuğu idi. Bunların kırdıkları ceviz bini aşmış, haşarılıkları bütün bildiklerine yaka silktirmişti. Yaptıkları işler yüzünden kimse kötülük görmez, bugünkü birçok günler kendileri duyarlardı.Komşuları gün doğunca "bizi yine nasıl üzecekler, canlarımızı nasıl sıkacaklar,, diye düşünür, okul arkadaşları da "bu iki yaramaz bizi nasıl güldürecekler,, diye dört gözle bakarlardı. Ne Afacan, ne de Toraman kötü yürekli çocuklar değildi. En büyük suçları uslu oturamamaktı.

Ne yapsınlar, başkaları gibi sessiz davranmak, sinsi, sinsi dolaşmak, yaptıkları suçu ötekine berikine atmak ellerinden gelmiyordu. Bunlar er kişilerdi İsteyerek, ya da bılmiyerek işledikleri suçun cezasını beklemekten çekinmezlerdi. Okumaktan yana okulda birinci idiler. Bu yaramazlıkları olmasa onları size örnek olarak gösterecektim. ancak ne yapalım ki yaramazlıkları yüzünden adları çıkmış olduğundan böyle bir isteğe kapılmayacağım. Bilirsiniz ya "adı çıkacağına canı çıksın,, diye bir söz vardır...

Şimdi gelelim size anlatacağım işe: İlk yazın, yaza yaklaşmakta olan günlerinden birinde, bizim iki arkadaş kol kola girmiş dere tepe dolaşıyor; o yüksek yaylanın sağlık veren havasını ciğerlerine çekiyorlardı. Gerede, ülkemizin en güzel yerlerinden biridir. Yara dılış ana özenmiş, bezenmiş, burasını acunun en iyi yaşanılacak bir bucağı yapmıştır. Gerede yaylalarını gören yabancılar, Türkiyenin bu köşesini güzellikten yana, İsviçreden daha üstün saymaktadırlar.

İşte cana can katan, damarlardaki kanı depreştiren böyle bir çevrede bizim iki yaramaz sağa, sola bakıyor, kendilerine güzel bir eğlence arıyorlardı. Şarın arkasındaki ormanımsı tepede kocaman bir çınar ağacı iki çocuğu sanki kendine çekiyordu. Bunlar dosdoğru ağaca gittiler. Göklere baş tutan bu yüksek ağacın en yüksek dallarında bir kartal yuvası gördüler. Kartal yavrusunu alıp beslemek için içlerinde sonsuz bir istek duydular. Kendilerini yukarıya doğru çekmekte olan dayanılmaz bir istek karşısında kaldıklarını anladılar. Aralarında bu iş için bir tek söz geçmemekle birlikte, Afacan ayapındaki kunduraları çıkardığı gibi kalın göğdeye sarıldı, yukarrıya tırmanmağa başladı. Toraman da, bir dakika bile duraklamaksızın arkadaşının ardından yukarıya çıkıyordu. Bu çocuklar uzun lâkırdılarla bu ağaca tırmandılar, boyuna yükseldiler, yuvanın bulunduğu dalın dibine vardılar. Yuva dalın ucuna yakın bir yerde idi; dal da çocuğun ağırlığına dayanamıacak kadar ince, cılızdı. Buraya kadar tırmandıktan sonra eli boş dönmek olmazdı. Bizimkiler böylesi çocuklnrdan değildi. Bir işi görmeğe söz verdiler mi, onu ne yapıp yapar başarırlardı.

Bulundukları dalda oturdular, başlarını kaşıyarak düşünceye daldılar. Bir çaresini bulmak gerekti, bulacaklardı da!.

Afacanın gözleri birdenbire parladı:

— Hey, bana bak Toraman; öyle arpacı kumrusu gibi düşünme, aklıma birşey geldi. Şöyle enlice ve uzunca bir tahta parçası bulabilsek, kuşları aldık, gitti dedi.

Toramanın aklı bu işe yatmamıştı. Sordu:

— Anlayamadım. Tahta parçasını ne yapacağız?.

— Ne mi yapacağız? Cambazlık yapacağız oğul, cambazlık! Tahtayı buraya çıkardık mı, ince dalın üstüne uzatırız. Dibine birimiz oturursa, ikincimiz tahtanın üstünde yürüyerek yuvaya kadar gider Şimdi anladın mı?

— Anladım, anladım, ancak tahtayı bu yüksek yere nasıl çıkaracağız?

— Hele düşündüğüne bak, bundan kolay ne var? Upuzun, kalınca bir ip buluruz. Evdeki çamaşır ipleri ne güne duruyor! İpin bir ucunu tahtaya bağlarız, öteki ucunu da birimiz beline bağlar, yine bu dala kadar tırmanır. Buraya vardıktan sonra da tahtayı yukarıya çekeriz. Olmaz mı dersin?

— Olmaz olur mu be? Haydi iş başına!.

İki arkadaş ağaçtan aşağıya süzüldüler. Koşa koşa kendi evlerine doğru gittiler. Yolda rast geldikleri arkadaşları:

— Afacan, Toraman, böyle hızlı hızlı nereye?,

Diye sordularsa da hiçbir karşılık alamadılar. Bizim babacanların durup söz anlatacak, çene çalacak sıraları yoktu. İstedikleri şeyleri çabucak buldular. Kocaman kalas parçasını omuzlarına vurdukları gibi tepenin yolunu tuttular. Kalasa ip bağlandı, öteki ucu beline kim bağlıyacak diye bir iş yoktu. Bu kez önce Afacan ağaca tırmandığından, Toraman ipin öteki ucunu beline bağlıyarak arkadaşının ardından yukarıya saldırdı. Bunlar gözü pek, sinirleri çevik, maymun gibi atik çocuklardı. Az sonra eski dallarına vardılar. Biraz soluk alınca zoru pazularına vererek, ha babam ha.çekmeğe başladılar. Bu oldukça zorlu bir işti. Çocuklar kanter içinde kalmışlardı. En sonra koca kalas yukarıya çekildi. Şimdi düşünceli davranmak gerekti. Küçük bir yanlış, azıcık özensizlik her ikisini de teker meker aşağıya yuvarlıyabilir; param parça olurlardı. Kalası elverişli bir biçimde dalın üstüne uzattılar. Şimdi kalasın üstünde cembaz gibi yürüyerek yuvaya kadar gitmek işi kalmıştı. Toraman bunu beceremiyecekti. Birşey söylemedi, ancak arkadaşı işi çaktı. Afacan eskiden de duvar üstlerinde, dam yanlarında birçok gezinmiş, arkadaşlarına ustalıklar göstermişti. Böyle korkunç yerlerde başı dönmez, gözleri kararmaz, soğukkanlılığını elden bırakmazdı.

— Haydi ben gidiyorum; sen öbür uçta sağlam otur ha!.

Diyerek yürüdü. Toramanın bütün yiğitliğine göre yüreği hop etmiş, görmemek için gözlerini kapayarak tahtanın ucuna adamakıllı oturmuştu, hiç kıpırdamıyordu. Afacan yuvaya varmıştı. Burada oldukça büyümüş, kanatları tüylenmiş altı tane kartal yavrusu vardı.. Özenle eğildi, üçünü bir eline, öbür üçünü de öteki eline aldı, geriye döndü. Bu iki arkadaş şimdiye kadar yaptıkları bütün işlerda ele ne geçirdilerse hep yarı yarıya paylaşmışlardı. Şimdi ise işin en zorlu sırasını Afacan yapmıştı. Kardeş payına yanaşmak istemiyordu. Hem adım adım yürüyor, hem de soruyordu:

— Toraman kaçı senin, kaçı benim?

Afacanın Deyişleri

Bana bir kuş dedi ki..

Bana bir kuş dedi ki:
Çocuklara müjde ver..
Afacan getiriyor
Bugün yeni haberler!
Geliniz okuyalım
Onlara birer birer!
Geliniz konuşalım
Biz bu yönden beraber.

Diyorlar ki Karagöz
Afacanla barışsın,
Oyunlar, hikâyeler
Birbirine karışsın!
Müsabaka yaparak
İkisi de barışsın!
Anlayalım hangisi
Daha usta ve kurnaz,
Gülelim eğlenelim,
Hikâyelerle biraz!

Diyorlar ki: Ressamın
Fırçasını almalı.
Hatta pantolonunu
Ayağından çalmalı.
Yüzünü boyayarak
Sokaklara salmalı.
Anlasın yetişir mi
Afacanla şakaşı,
Bozulsun hem cakası,
Hem büyük fiyakası!

Diyorlar ki Bay Faruk
Yenilikler getirdi.
Bütün Afacanlara
«Bin ohkay..» lar dedirdi.
Bu yıl Çocuk Sesi de
Ne hoş bir şekle girdi!
Afacan ondan güzel,
Ondan süslü olmalı!
Kıvançlı yazılarla
Baştanbaşa dolmalı!

Dinledim güzel kuşun
Sevinçli sözlerini.
Aradım Bay Farukun
Sevimli gözlerini!.
Ben söze başlamadan
Gösterdi hünerini!
Dedi ki: bakın daha
Neler, neler olcak,
Afacan yıldız gibi
Evrende [*] parlıyacak,

TOPUZ

Evren — kâinat, gökkubbe

Afacanın HESAP EĞLENCELERİ

Bir ekmekçinin dokuz tane un torbası vardır. Bunların üstlerinde 1 den başlayarak 9 numaraya kadar sayı yazılı idi. Bu un torbalarını ekmekçi o yönde dizmişti ki üç çuval ortada, ikişer çuval ortadakilerin yanlarında ve birer çuval da en sağda, ve en solda olmak üzere duruyordu. (Resime bakınız.)

Şimdi, soldaki *6* sayısını yanındaki 29 ile zarbederseniz ortadaki üç torbanın üzerinde yazılı olan 174 ü bulursunuz. Ancak, bunun taksi olarak sağdaki tek 8 sayısını yanındaki 35 le zarbederseniz (174) toplanışı yerine başka bir sayı elde edersiniz. Siz şimdi bu 9 torbayı o yolda yanyana diziniz ki sağdaki ve soldaki tek sayıları, yanlarındaki iki torbanın sayılarile zarbederseniz yekûnlar ortadaki üç torbanın gösterdiği yekûnun aynı olsun.

İyi bakın: 9 torbanın yerlerini istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz İyi düşünün bakalım.

— Cevabı gelecek sayıda —

6   29   174   35   8

— Ne diye soruyorsun, yarı yarıya işte!

— Olmaz. İkisi senin, dördü benim.

— Ne dedin, ne dedin? tahtayı ben tutuyorum. Az kıpırdatsam comburlop aşağıya gidersin..

— Ne yaparsan yap; vermiyeceğim işte. Ölürüm de vermem!

Verirsin vermezsin derken iş kızıştı. Afacan yarı yolda durmuş, ilerlemiyordu. Toraman da bu paya hiç yanaşmıyordu. Bir iki daha atıştıktan sonra nasıl oldu bilmem Toraman oturduğu yerden kıpırdandı, çocuklar hepinizin yüreklerinizi kan ağlatacak bir şey oldu. Kalas kaydı, Afacan da baş aşağı düşmeğe başladı. Toraman çığlığı bastı. Yaptığı özensizlik yüzünden bunca yıllık can ciğer arkadaşı parçalanıp gidiyor, kendisi de onu kurtarmak için hiç bir şey yapamıyordu. Gözleri oyuklarından fırlayacakmış gibi açıldı, arkadaşına doğru bakamıyordu. Toramana aradan geçen çağ çok uzun gibi geldi. Sanki saatler gelip geçmişti.

Aşağıya doğru bakmak için başını çevirdi. Afacan yerlerde parça parça, al kanlara boyanmış görecekti. Hiç te umduğu gibi olmadı. Afacanın iki eli havada, kartallar kocaman kanatlarını açmış, yavaş yavaş yere iniyordu. Altı kartal da açılan kanatlarile Afacana bir paraşut olmuştu. Afacan hem iniyor, hem de bağarıyordu:

— Vermiyeceğim işte; ikisi senin, dördü benim!

Yukarda Toraman sevinç içindeydi. Gülmekten kendini alamıyrak:

— Hepsi senin olsun kardeşim!.

Diyordu..

Ahmet Ekrem

Deniz Kurdu Deli Bayram

Bu ötkünç'ün içinde bir tek yabancı söz yoktur. Öz Türk[...]ılmıştır.

Yazan: *Ali Riza Seyfi*

Turgut yanında döğüşen "Kocadayı,, ya kısaca:

— Toplara! Kâfiri yanaştırma!.

Kumandasını verdi.

İki dakika sonra Türk kadırgasının baş yönünde olan üç top birden yağın gemisi üzerine çevrilmişti.. Toplar içerlerine doldurulmuş demirlerle büyük çivi parçalarını demirden ağızlarının alevden solukları ile hep birden gemilerinin baş üstüne toplanmış yağın kümesi üzerine savurdular. Bu gerçekten bir ölüm sağnağı oldu.

Yakından yapılan bu ateş Venedik Kadırgasının başına bir ölüler, yaralılar hasırı sermişti.

Bu korkulu kavgadan kurtulan Türkler, birer yeni üstünlük haykırışile yine işe koyuldular.

On beş dakika sonra Türk kadırgasına girmiş olan yağın ya öldürülmüş, ya da yaralı, tutsak olarak Türklerin eline geçmişti. Bundan başka kadırganın öbür yönüne aborda etmiş olan Venedik gemisi de ele alınmış bulunuyordu.

«Koca dayı» kılıcına dayanarak Venedik gemisinin gülleliğini ele aldırırken Turgudun bayrağı dalgalana dalgalana bu güzel savaş teknesinin direğine yükselmekte idi.

Turgut başa koştu. Gözleri bugünkü üstünlüğün gerçek babayeğiti olan Bayramı, aslan yürekli çocuğu arıyordu.

Bayram orada, direğin dibine çöktüğü gibi sessiz duruyordu; sararmış yüzile gözleri durmadan açıkta sallanan Venedik kadırgasına dönüktü.

Yalnız oturduğu yerde geminin güvertesi kırmızı kan gölü olmuştu.

Turgut, çocuğun yanına, kanının üstüne diz çökerek ağır bir sesle sordu:

— Yaraların nerden Bayram?

Çocuk duşta gibi bir sesle:

— Başbuğ! halatı kestim... Sen bu işi beğenirsin sandım... Yalnız herifler kaçacak..

— Üzülme Bayram, onları da yakalıyacağız... Şimdi yaralarına bakayım... O gemiyi tutarsam sana vereceğim.. Daha şimdiden bir gemi kazandın... Yalnız gemiyi değil, savaşı da kazanan sensin!

Çocuk gözlerini alevler kaplıyarak bir yarı tanrı gibi saydığı, sevdiği Turgut Başbuğa baktı. Solmuş yüzüne birdenbire ateşli bir kırmızılık geldi.. Ancak birdenbire yine ölü gibi soldu, başı arkasına düştü..

Bayram kıç kamarasına götürülerek biri sol kolunda, biri baldırında olan iki derin kurşun yarası sarıldığı sırada Turgudun kadırgası bir şahin gibi dönerek ikinci Venedik kadırgasına yaklaşmış, bir kaç gülle, iki yaylım ateşten sonra kaptansız, adamsız kalmış bu güzel tekneyi de ele geçirmişti.

Deli Bayramın korsanlığının, levendliğinin daha baş yönü bile böyle zorlu ve urunçlu bir iş ile süslenmişti.

Turgut çocuğu bırakmadı; kendi oğlundan çok sevdi, yanından ayırmadı. Bayram da, Turgut gibi bir ustaya yakışır bir çıraktı.

Bayram yirmi yaşına girdiği yıl Turgudun kendisine bütün forsaları, pusatlarile, güllelerile armağan etmiş olduğu en güzel, yörük (Brigantine - Prekende) örneği bir savaş gemisinin kaptanı bulunuyordu.

Bayramın bir ek[...]sa o da, yalnız Türk korsan filosile birli[...]larda bulunmıya tokgözlülük göstermiye[...] başına da binbir türlü düşünce sığmaz kor[...]lara atılması idi.

Turgudun uynnık[...]li olması için delikanlıya verdiği öğütler[...]li genç çabucak unutuyor, delileri bile dü[...]k işlere atılıyordu. İşte bu yiğitliği, çok yü[...]er olması arkadaşlarile daha yaşlı korsanlar[...]na «Deli Bayram» denilmesine yol açmı[...]

Küçük bayram ş[...]sanlı bütün Türk korsanları içinde sevgi[...]zanmış bir Bayram Başbuğ olmuştu.

Yirmi beş yaşın[...] sırada bu ün Türk korsanlarının avcılık ye[...] İtalya, Sicilya, Korsika, Sardunya ve Bale[...]na, limanlarına kadar yayılmıştı. Balıkçı [...]de, liman kahvelerinde, içki yerlerinde bu i[...] savaşları korku ile söylenirdi. Bununla b[...]enç Bayram Başbuğun İtalyanların, İspany[...]zına düşmüş bu ötkünçlerinde Türk korsan[...]erecek olan bitenleri de pek çoktu.

Bir gündü, Kors[...]Ajaksiyo) [Türkler buna Ayaço derler] lima[...]niz kıyısındaki içki yerinin bahçesinde yaş[...] bir gemici olan meyhaneci kendisini şaşk[...] dinleyen beş on kişiye şöyle anlatıyordu:

— Bu Bayram [...] için şeytan mı desem, melek mi desem bi[...]... Akdenizde Barbaros, Oruç günlerine, Tu[...] Aydın başbuğun günlerine yetiştim... Bunların işlerini, bunların yaptıklarını bilirim.. Hem Bayram, Turgudun yetiştirdiği çocuklardandır. Saydığım eski Türk korsanları gibi hem yürekli, hem acır, hem her çağda şeytan kadar kurnazdır, yeri gelince de melek gibi adama acır.. Ben iki yıl önce altı ay onun gemisinde, Trablustaki evinde tutsak kaldım.. Size gözümle gördüğüm bir işini anlatayım:

— İki yıl önce Sardunyanın Spartivento burnunda bir şarap gemisile Bayram Başbuğun eline düştük. Güçlü gemicilerimiz, kaptanımız çabucak zincire vuruldu, forsaların arasında küreğe çakıldı. Yakalandığımız çağ da güz idi. Boralar Akdenizi çalkamıya başlayınca Trablus garp limanına kaçtık. Bayram Başbuğun gemisi yalıya çekildi; forsalar (tutsaklar) hükûmetin tutsak zındanına verildi. Bayram Başbuğ Trablus valisi Turgudun konağında yatıp kalkıyordu. Forsaları yoklama ederken beyaz saçım, sakalımla beni görünce yanıma geldi, yaşımı sordu.

Altmış beş dedim. Önce hiç Türklere tutsak olup olmadığımı sordu. Oruç Başbuğun kadırgasında delikanlı iken dört sene kürek çektiğimi söyledim. Gülerek: «Barba sen nöbetini savmışsın!» dedikten sonra ayağımdaki zincirin sökülmesini söyledi. Beni Turgut Başbuğun konağına götürerek aşçı başıya, konak kâhyasına ısmarladı. O kışı konakta aşçı başının yamaklığını edip en eyi Türk yemeklerini yiyerek Korsikadaki evimden daha sevinçli geçirdiğimi söylersem inanır mısınız? — Sonu var —

AFACAN ACUN YOLCULUĞUNDA

Çizen: ORHAN HALİL

Önceki yazıların özü: Afrikada bir uçakla dolaşan Afacanla Topuz uçağın bozulmasile tepe taklak aşağı yuvarlanıyorlardı.

25 — Yamyamları gören Uçakçı, Afacan, Topuz tabanları yağlıyarak kaçmıya başladılar. Hepsinin yürekleri güm, güm atıyordu. Arkalarından ayak şesleri geliyordu. Afacan Artık bu adamların ellinden zor kurtuluruz, diyordu.

26 — Bir kayayı dönünce yere bir taşın yuvarlandığını gördüler. Hepsinin aklına iyi bir düşünce geldi. Uçakçının çantasında bir makas vardı. Bununla güzel bir oyun yaparlar, arkadan gelen yamyamları güzelce aldatabilirdi. Afacan: kurtulduk, diye seviniyordu.

27 — Uçakçı çantasından bezle[...] karak onları el ayak biçiminde k[...] sonra bunları güzelce taşın yanla[...] dizdi. Dilekleri çok güzeldi. Gelen [...]yamlar onları taşın altında ezil[...] kalmış sanacak, geri dönecek, [...] da kurtulacaklardı.

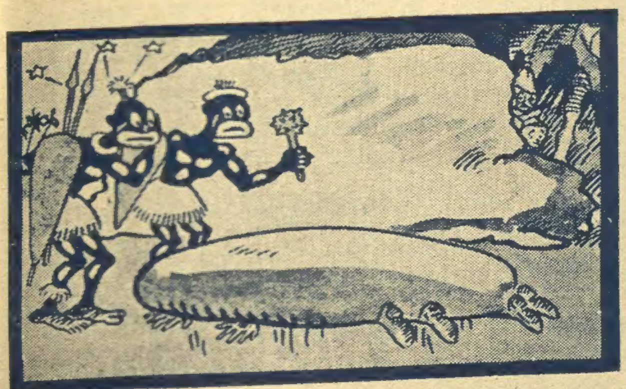

28 — Çarçabuk büyük kayanın arkasına saklandılar. Yamyamlar ellerinde topuzlarile geldiler. Bir de ne görsünler. Taşın altında kovaladıkları beyazlar kalmamışlar mı? Gözlerini şaşkınlıktan dört açtılar. Topuz ellerinde boşu boşuna kaldı, avları elden gitmişti.

29 — Yamyamlar geriye dönerek uzaklaşıyorlardı ki bizim Afacan, Topuz, uçakçı, yerlerinden çıkmışlar, güle güle katılıyorlardı. Öyleya adamları ne de güzel aldatmışlardı. Afacan: Eh.. Bunu da atlattık. Başka kötülüklerden sakınalım, dedi.

30 — Uçakçı, onlara şimdi çölü anlatıyor, böyle yaparız, şöyle ederiz diyordu. Yalnız uzakta öyle bir şey gördüler ki hepsinin korkudan tüyleri dimdik olmuştu. Uçakçının şapkası havaya fırlamıştı. Uzakta sanki ne görmülşerdi? — Daha var —

Karagöz-Hacivat

Karagözle Hacivat öz Türkçe deyiş söyliyorlar..

HACİVAT PERDEYE GELİR;

Bu Ramazan bir parça
Afacana gelelim ..
Bin ustalık bin, oyun
Durmadan gösterelim!..
Önlerine perdeyi
Karagözle gerelim..
Afacan çocuklara
Urunç, sevinç verelim..
Çocuk Sesine biraz
Ohçuk olsun diyelim!..
Faruk Beyin cebinden
Paraları sökelim..
Kasasının içine
Biraz darı ekelim!...
Hani bana bir eğlence mededddd ...

(Karagöz içeriden seslenir:)

— Şimdi kafana atarım bir sepet...

Hacivat

Aman çıksa gelse bir Afacan..

Karagöz

Çok dırlanma, işin götü olur sonra bu Ramazan..

(Karagöz perdeye gelir.)

Hacivat

Karagözcüğüm, ne istiyorsun bakayım benden?..Neye öyle bana tokattan, dayaktan söz açıyorsun..Sen,uslu akıllı bir insansın:

Hacivat

Ben "insan,, sözü istemem.

Hacivat

Vay.. sen insan değilsin.. sen hayvanmısın ..

Karagöz

Ağzını topla.. (şark.. diye Hacivata vurur)

Hacivat

Aman Karagöz insan değisen aslanmısın ..

Karagöz

Yo..

Hacivut

Kaplan mısın?..
Yo..

Hacivat

Domuz musun? Uyuz musun nesin be?

Karagöz

Şimdi neyim, anlarsın sen hele şimdi bir dayak ye!..

(Hacivata pat.. pat vurur)

Hacivat

Aman eğe kemiklerim..

Karagöz

Paaat..

Haccivat

Aman göğüs kemiklerm..

Karagöz

Küüüt...

Hacivat

Tanrı saygısına sen söyle, nesin sen be Karagözin? misin, Cin misin?

Karagöz

Adamım, adam!

Hacivat

Ay.. güleceğim geldi.. Ben de sana uslu, akıllı bir insansın dedim. İnsan demek adam demek değil mi?.

Karagöz

Haaa.. yola gel bakayım, insan demek adam demek, ancak, insan arapçadır, adam Türkçe.. Biz arap sözlerine çoktan yol verdik..

Hacivat

Haaa.. anladım.. suçumu bağışla Karagözüm..

Karagöz

Ben Türkçe söylerim, anlaşılır benim sözüm.

Hacivat

Karagöz...

Karagöz

Ne var Hacivat?..

Hacivat

Gel seninle öz Türkçe
Dil yarışı yapalım,
Kim arapça söylerse
Şapkasını kapalım!..

Karagöz

İyi dedin Hacivat,
Çok kıvandım bu söze!.

Hacivat

Acun'a senin gibi
Zor gelir bir geveze!

Karagöz

Evrende bir kişiyim
Eşim yoktar doğrusu!

Gülünç yazılar

Doğan aptal mı?!!

Doğanlara halası misafir gelmişti, yemek yiyorlardı. Bayan hala Doğana bakarak:

— Ee Doğan dedi anlat bakalım bugün neler yaptın ?!

Küçük kurnaz biraz düşünür gibi yaptı ve :

— Babam sofrada konuşmak ayıptır derdi şimdi, size nasıl cevap vereyim dedi.

— ?!

Eskici

Üç eskici yahudi kalpazanlık cürmile hapise tıkılmışlardı. mahkeme netiresinde içlerinden ikisi darağacında idam edilerek birisi de berat kazandı.

Lâkin serbes kalan eskici bir türlü darağacının dibinden, arkadaşlarının yanından ayrılmıyordu.

Etrafta bunu merak eden seyirciler:

—Yahu, burada ne duruyorsun şimdi seni de asarlar ha?.. Dediler, Yahudi;

— Neye durmayayım?.. Dedi. Arkadaşlarımın sırtındaki eskileri kim alacak?..

Hacivat

Yağınların çoktur ha,
Sana kurarlar pusu!..

Karagöz

Yürekli biriyim ben.
Sen ne sandın a kelek!.

Hacivat

Kelek dediğin sensin
Sırnaşık yüzlü şebek!.

Karagöz

Cağalozla Palavuz
Atıyorlar kıtırı..

Hacivat

Atmasınlar öyle çok
Ürkütürler katırı!.

Karagöz

Ohkay sana Hacivat,
Benden sana bin ohkay..

Hacivat

Saylav seçsin bu ilk yaz
Seni büyük kurultay!.

Karagöz

Seviğ kardeşim, Hacivadım, bu dileğinle çok yaşa.. Yalnız korkuyorum, kadınlar da saylav seçiliyorlar.. Onlardan bize yer kalır mı dersin..

AFACAN

Şarlo Afrikada No. 5

— Geçen Sayıdan —

13 — Aslanın sırtında herkesi yerlere seren Şarlo görününce zencilerin başbuğu olan Titi Babo adındaki kara yüzlü bir vahşi ölen karalın karısını getirmişti. Vahşi kadıa Şarlonun ayaklarına kapanarak kocasından kalan kırallığı kendisi ile beraber alması için yalvarıyor Titi Babo da bu ise seviniyormuş gibi zıplayıp duruyordu. Vahşiler dileklerini söyliyerek oradan uzaklaşınca Şarlo Beşkarışı göğsünden yakalıyarak havaya kaldırdı. Bana bak dedi, ben vahşilerden, aslandan, sırtlandan korkmam amma onların olsun bu kırallıktan iyisi şu çelengi atıp kaçalım!.

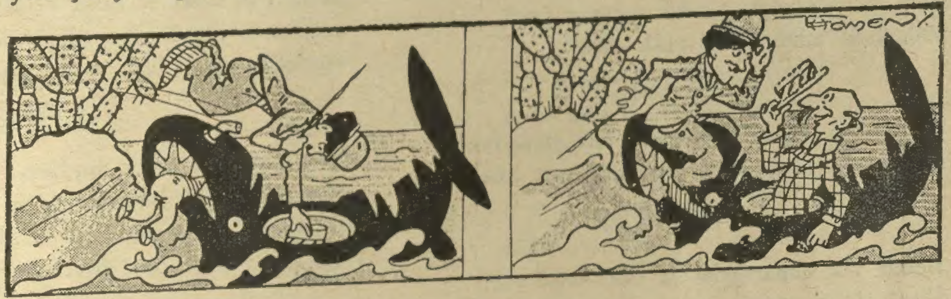

14 — ikisi de koşmağa koyuldular. Kıyıda gizli bir yerde balina biçimindeki önceki mötor onları kaçırmağa anık duruyordu. Şarlo motörün üstündeki delikten içeriye dalınca birdenbire şaşırmıştı. Motörün içinde kendisi gibi ak derili bir adam vardı. Bu adam kimdi nenin nesiydi? Fakat Şarlonun bunu anlamağa vakti yoktu. Bir ayak önce kaçmak gerekti. Motörü işletti kıyıdan uzaklaşmağa başladı.

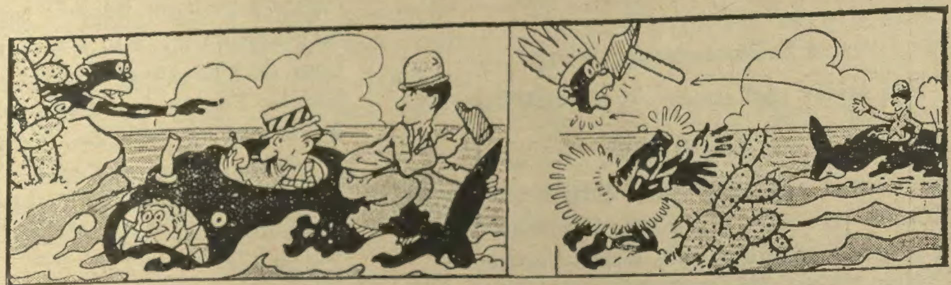

15 — Şarlo ne düşündü ise düşündü, eline kocaman bir kılıç alarak, motorun dümen tarfına çömeldi oturdu. Böylece motoru kullanmak daha kolaydı. tam Titi Babo firenk incirlerinin arasından uğursuz yüzünü göstermişti. Bunu gören Şarlo Titi Babodan adamakıllı bir öç almak istedi. iyice gezenerek elindeki ağır çekici savurdu. Çekiç vahşinin kellesini uçuruverdi. Bu oyun birinci kıral Şarlonun Titi Baboya oynadığı son oyundu.

(DAHA VAR)

İki damla su için!..

(1 Perdelik komedi)

Hasis Yahudinin hikâyesi

YAZAN: Necdet Rüştü

OYNAYANLAR

Bay Hakim, Salamon, Bay Demir, Rebeka

[Okuyucular!.. size Remazan eğlencesi olmak için. Gazeteniz n bu yaprağında bir tiyatro seyrettireceğiz Perde açıldığı zaman bir muhakeme salonu görünüyor. Hakımler yerlerindedirler. Davacı Salamon ortaya gelir.]

HAKİM

Ne için davacısın Bay Demirden, Salamon?

SALAMON

Bay hakim!.. anlatayım, dinlesin bütün salon:
Demire ben ne yapsam, ticarete alışmaz,
Gelen müşterileri kandırmaya çalışmaz!.
Hele bu son yaptığı artık canıma yetti,
Mahallede adımı iki paralık etti!..

HAKİM

Canım, bu boş sözleri şimdi bir yana bırak,
Bu dayak nasıl oldu, onu anlatmaya bak?.

SALAMON

Benim Ayvansarayda bir dükkânım var:
Bana ekmek parası getiren bir dört duvar!.
Gündüzleri karımla hırdavat satıyorduk,
Gece de üstündeki odada yatıyorduk!..
Birgün bana bu adam çırak olmak istedi,
"Bir ekmek parasına çalışırım ben!.,, dedi!..
Pek fazla yorulurum gün olurdu ki bazı,
Bunun için Demirin sözüne oldum razı!.
Fakat Ayvansarayda buna şaşırdı herkes..

HAKİM

(Salamona seslenerek:)

Boş şeyler söyliyorsun, ayol, sözü kısa kes!.

SALAMON

Bay hakim!.. otururken ben dükkânımda birgün
Baktım: yere serdiğim mallar ıslanmış bütün,
İğne gibi delinmiş meğer terkos borusu,
Dedim: "Aman Bay Demir!, bu iş kötü doğrusu;
"Ay başında dinlemez kumpanya gönül, hatır,
"Benden su parasını alırlar çatır çatır!..
"Yukarı odaya çık biraz bana bez getir.
"Sular ziyan oluyor aman yavrum tez getir!.
İşte Demir o zaman hemen sopayı kapmış..

HAKİM

Canım anlamıyorum.. açık söyle ne yamış?.

SALAMON

Ben hiç birşey görmedim, söylesin bizim madam.
(Salamonun karısı Rebeka ayağa kalkar ve söylemeğe başlar:)

REBEKA

Bay Hakim!. Haksız yere beni döğdü bu adam..
Demir bey bulmak için çıkınca yukarıya
Kızıp bir tokat vurdu böyle yaşlı karıya
Ben bağırdım, o vurdu, o vurdu ben bağırdım,
Hatta, kurtarsın, diye kocamı da çağırdım!.

DEMİR

(Kendi kendine söylenir:)
Durmadan anlatıyor, kadın amma da dilli,
Bu gidişle atacak beni kodese belli!..
(Demir bu dakika düşünür. Aklına güzel bir düşünce gelir. Hakime doğru şu sözleri söyler)

DEMİR

Bay hakim!.. bana madam hep iftira ediyor,
Kurtar!. diye, kocama hatta bağırdım., diyor!..
Yukarda oluyormuş mademki böyle bir iş,
Salamon niye onu kurtarmaya gelmemiş?.

HAKİM

Salamon bağırdı mı karın dayaktan, söyle?.

SALAMON

Bağırdı.. değil yemek iki üç tokat böyle,
Gidemezdim Bay Demir onu öldürse bile,
Beni çağırıyordu imdadına nafile!.
Gitseydim bu sefer de ben hapı yutuyordum.
Aşağıda patlıyan boruyu tutuyordum!.
Bıraksaydım bir kilo belki su akacaktı.
Beni de kumpanyaya borçlu bırakacaktı.
Boruyu bırakıp ta çıkarmıyım yukarı!
Benim param gitmesin, varsın dökülsün karı!.
(Muhakemeyi dinleyen ehali ve çocuklar kahkahalarla gülmeğe başlarlar. Başka şahit bulunmadığı için Bay Demir cezadan kurtulur. Perde iner...

NECDET RÜŞTÜ

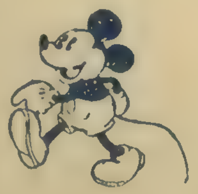

Cangaza ile Palavuz

Palavra dediğin böyle olmalı..

— Sen hiç büyük yolculuk yaptın mı?

— Yaptım, Kutuplara kadar gittim.

— Başından kaza geçti mi?

— Geçti. Groenland civarında beni bir balina yuttu, İsveç sahillerinde midesi bulandığı için karaya çıkardı.

— Ahhh! - Benîm de başıma Tibette bir iş geldi ki sorma.

— Ne oldu?

— Bir uçurumdan yürüyordum, sağ tarafım duvar gibi dümdüz bir kayalı, sol tarafım minare derinliğinde bir uçurum. Derken karşıma bir kaplan çıkmasın mı.

— Eyvaaaaaah!

— Hemen geriye döndüm tabanları yağladım fakat tek bir adım atamadan kaldım.

— Neden

— Arkamda da kaplanın dişisi varmış.

— Peki bu iki kaplanın arasında ne yaptın?

— Hiiiç ne yapacağım beni param parça ederek yediler.

— ?!!

Bilgiç Hanın Saçları Nasıl Uzadı.

Çok eski yıllarda yoksul bir demirci vardı. Bir gün dükkânında at nalları yaparken iki kolunun altında iki yaşı geçkin kadın taşıyan uzun boylu bir genç içeri girdi, demirciye

— Bana bir iyilik yapar mısın? diye sordu.

İyi bir adam olan demirci:

— Eğer gücüm yeterse yaparım dedi. Genç:

— Öyle ise birkaç dakika için bana örsünü, körüğünü ver, dedi.

Demirci çekicini yere atarak:

— Al bunları, ne yaparsan yap, dedi.

Genç adam yerden demir bir çember aldı, iki yaşı geçkin kadını yüzyüze getirerek çemberi bellerine geçirdi, ikisini birden tuttuğu gibi ateşin ortasına attı, ateşleri üstlerine çekerek bütün kuvvetile körükledi. Demircinin ödü patlamıştı, adama koşarak:

— Dur, dur, dükkânımda adam öldürülmesini istemem, dedi.

Genç adam güldü, körüğü yere bıraktı:

— Hemen hemen bitirdim, diyerek, maşa ile şimdiye kadar kıpkırmızı olan iki kadını alarak örsün üzerine koydu, çekiçle döverek demircinin şimdiye kadar bir eşini görmediği güzel, genç bir kadın biçimine getirdi.

Kadın yere atladı, elini gencin eline vererek demirciyi şaşkın bir halde bırakıp dükkândan çıkıp ortadan kayboldular.

Demirci kendine gelince çabucak dükkândan dışarı fırladı, evine koşarak karısına:

— Bugün çok acayip birşey oldu, dedi. Yarım saat önce dükkâna iki kolunun altında iki yaşı geçkin kadın olan uzun boylu bir genç geldi, iki kadını birbirine bağladı, kızgın ateşte benim at nallarını kızdırdığım gibi kızdırdı, sonra da çekiçle döverek doğdum doğalı görmediğim güzel bir kadın yaptı. Öyle kolay ki, sanırım ben de yaparım, istersen senin, benim annemi de gözel bir kadın yapmıya çalışayım.

Karısının rızası üzerine annesini, kaynanasını dükkâna götürdü, yabancının yaptığı gibi birıbirlerine bağladı, ateşin ortasına attı. Yalnız yüzü pancar gibi kızarana kadar körüklediği halde kızmıyorlardı, hattâ yavaş yavaş kül olmağa bile başlamışlardı.

Bu iş demirciyi çok korkutmuştu, tam ateşi söndürecekken arkasında bir sesin;

— Benim yardımıma iktiyacın var, çünkü hiç kimse böyle şeyleri siyah büyünün yardımı olmadıkça yapamaz. dediğini işitti.

Arkasına dönünce uzun boylu genci gördü. Yabancı körükleri alarak ateşi bütün kuvvetile körükledi, sonra maşa ile geçkin kadınlardan kalanı aldı, örsün üzerine koyarak çekiçle dövdü, öbürü kadar güzel bir kadın yaptı. Sonra demirciye dönerek:

— Benim neler yaptığımı gördün, beni yanına çırak olarak al, çünkü sonradan sana yardımım dokunacaktır.

Demirci:

— Aylık için ne istiyorsun. diye sordu.

Yabancı:

— Kazandığımın yarısı, yada üçtebiri yeter. dedi.

Demirci:

— Öyle ya.. Yeter, diye düşündü. Çünkü kazandığının yarısını isterse, işe yaramaz olunca hiç birşey vermem.

Böylece genci kendine çırak yaptı, bu da kendisi için çok iyi oldu.

O günlerde Bilgiç Hanla kardeşi Yılmaz Hanın başına büyük bir kötülük gelmişti. Saçları dökülmüş, başları yeni doğan bebek başı gibi çıplak kalmıştı. Bu hal kerdilerini çok tasalı ediyordu, çünkü bu kılıkla koca bir budunun karşısına çıkınca kamu kendilerine gülüyordu.

Bilgiç Han ülkedeki bütün otacılara baş vurdu, hiçbiri saçlarına bir çare bulamadı. Ed sonra bir tellâl dolaştırarak saçını uzatana hayvanlarının dördüncü bölüğünü vereceğine söz verdi.

Bu duyum demircinin kulağına gidince yeni çırak sevinçle havaya sıçradı ve "Bu işi ancak ben yaparım, haydi çabuk Bilgiç Hanın sarayına gidelim, sözünde durup durmadığını anlayalım,, dedi.

Çabucak saraya gidip Bilgiç Hanla konuşmak istediklerini söylediler. Karşısına çıkarıldıkları çağda demirci eğer sözünü tutarsa yani işte muvaffak olunca hayvanlarının dördüncü bölüğünü verirse bu işi çırağı ile birlikte yapacağına söz verdi.

Bilgiç Han dediğini yapacağına söz verdi. Çünkü kendince güzel bir saç için hiç bir şey çok değildi.

Önce kendisine çırağı ne söyleyeceğini, ne yapılacağını öğretmişti. Demirci içinde bir kazan asılacak kadar büyük bir ocaklı oda olup olmadığını sordu.

Bilgiç Han böyle bir odası olduğunu söyledi, bir hizmetçiye onları bu odaya götürmesini buyurdu.

Oda tam istedikleri gibi idi. Geniş, aydınlıktı, bir köşesinde üstünde büyük bir kazan asılı bir ocak vardı.

Demirci "Bu oda bize yeter, kazanı su ile doldurun, ateşi yakın, bir saat sonra da Bilgiç Han buraya gelsin, çünkü kendisine ihtiyacımız olacak,, dedi.

Kazan suyla doldurulmuş, ateş yanmıştı, su kaynadıktan, her şey anıklandıktan bir saat sonra Bilgiç Han'ı çağırdılar.

Bilgiç Han içeri girer girmez demirci kendisine masanın üzerine uzanmasını diledi, yatar yatmaz uzun boylu genç arkasına sokuldu. Bir balta ile kafasını kesip suratı aşağı olmak üzere kazana batırdı.

Bir kaç dakika kaynattıktan sonra bir çatalla başı çıkardı, demirciye "bak,, dedi.

Demirci şaşkınlıkla sıçıradı, çünkü, çıplak başta sarı saçlar çıhmaya başlamıştı.

Uzun boylu genç kafayı yine kazana attı, "birkaç dakika daha yeter,, dedi.

Kafayı ikinci gez çıkarttığında sarı saçlar okadar çoğalmış, uzamıştı ki, çatalı tutarken eline dolaşıyordu.

Genç, kafayı çataldan çıkardı, dikkatle Bilgiç Hana taktı, "Sanırım Bilgiç Han bundan çoğunu istemez,, dedi.

Bılgiç Han canlanmaya başladı, gözlerini oğuşturarak "aman, aman beni ayağa kaldırın, çünkü sarı saçlarım gözlerimi kapatıyor,, dedi.

Ayağa kalktığı çağda sarı saçları omuzlarına kadar uzanıyordu. Kendisini aynada böyle görünce öyle sevindi ki,

çarçabuk kendisini bü biçime sokan bu iki adama hayvanlarının dördüncü bülüğünü vermelerini buyurdu.

Biraz sonra demirci kendini önünde büyük bir sürü ile evine gider buldu. Ancak bunların manzarası kendini okadar gözüdoymaz yaptı ki,bunların hepsini kendine edinmek için kafasında bir plân kurmağa başladı.

En sonra ikiye ayrılan bir yol ağzına geldiler.

Genç — Usta ben kendi payımı alıp yoluma gideceğim, dedi.

Kızgın görünmeğe çalışan ustası, ,'kendi payını mı? Senin ne payın var, sen benim çırağımsın, ben senin payını eve gittiğim de öderim, dedi.

Genç — "Yok,, dedi. Aramızdaki uzlaşmaya göre ben kazandığımın yarısını, ya da üçte birini alacaktım, ve ben bu hayvanların yarısını iyice hak ettim, çünkü ben olmasaydım sen Bilgiç Hanın başında bir tek saç bile çıkaramazdın. Ben hayvanların yarısını alacağım, çünkü sen bana hayvanları kendi isteğinle vereceek, yerde beni aldatmak istiyorsun.

Bunları öyle sert söylemişti ki, demirci başka bir söz söylemeğe utandı. Sürü ikiye bölündü, iki adam ayrıldılar.

Hayvanlarını önüne katıp sol taraftaki yoldan giden genç, kendi kendine:

— "Aptal bütün bunları benim yaptığımı bilmiyor, dur şuna onursuzluğun sonnnu öğreteyim de görsün,, dedi ve demirciye bir büyü yaptı.

Demirci hayvanlarını evine götürmek için çok çalıştı ise de bayvanlar büyülenmiş gibi idiler. Biri bu yöne, öbürü öteki yöne kaçıyordu. Dükkânının önüne geldiği zaman elinde işinin semeresi olarak yalnız bir tane sıska, topal inek kalmıştı.

Yılmaz Han, kardeşi Bilgiç Hanın böyle güzel saçlarının olduğunu görünce, o da bir tellâl dolaştırarak saçlarını uzatana hayvanlarının üçüncü kısmını vereceğini söylerdi.

Bu gez bütün inekleri kaybolduğu halde hâlâ dersini öğrenemiyen aptal demirci bu duyumu işitinee saraya gidip çırağının yaptığı gibi yaparak Yılmaz Hanın saçlarını uzatmak, söz verdiği sürünün hepsini almak çılgınlığına düştü.

Saraya gidip kazanlı bir oda istedi, ateşi yaktırdı, suyu kaynattı, sonra Yılmaz Hanı çağırtıp masanın üstüne yatırdı, bsşını kesip yüzü aşağı olmak üzere kaynar suya attı, saçın uzaması için bir müddet bekledi. En sonra çatalla kafavı çıkarıp özenle bezenle baktı.

Bir tanecik saç bile yoktu..

Demirci :

— Sanırım daha iyi kaynatmadım, diyerek tekrar kazana attı, ancak artık umutsuzluğa düşmeğe başlamıştı. Eğer saçıçıkmaz, başı yerine koyamazsa ne olacaktı? Düşüncesi bile kendisini ürkütüyordu.

Başı biraz daha kaynattıktan sonra yine çıkardı. Baş yine çıplaktı, işin en korkuncu öyle çok kaynamıştı ki pişmeğe bile başlamıştı.

Hain adam dizleri titriyerek:

— Eyvah, şimdi ne yapacağım, dedi. Hiç ummadığı bir ses :

— Bana inan. diye kulağında çınladı. Arkasına dönünce genci gördü.

Genç:

— Bu işi kendi kendine yapacağını düşünerek ne çok aptallık ettin, yine öğrenemedin mi, bu şeyleri benim yardımım olmadan yapamazsın. dedi, hiç çağ kaybetmeden bir körük yakaladı, bütün gücile ateşi körükliyerek suyu daha çok kaynattı. Biraz sonra durdu. ve çatalla Yılmaz Hanın başını çıkarıp muayene etti. Başın üzerinde kahve rengi saçlar çıkmıştı. Demirci derin bir nefes aldı, çünkü artık kurtulmuştu.

Genç, başı yine suya attı:

— Şimdi, bunu saçlar elime iki defa dolanıncıya kadar bırakacağız, çünkü Yılmaz Han bize hayvanlarının üçüncü takımını verecek, onun için daha uzun saç ister, Bilgiç Han bize dördüncü bölüğünü vermişti. dedi.

Bunun için saçlar elini iki defa sarıncıyadek bekledi, başı çıkararak Yılmaz Hana taktı.

Yılmaz Han kardeşinden on defa daha çok sevinmişti:

— Hayvanlarımın üçüncü parçasını alınız, bu, güzel saçlar için küçük bir değerdir bile. dedi.

Gençle demirci sürüyü evlerine götürürken yine o yere geldiler. Demirciyi imtihan etmek isteyen genç:

— Haydi şimdi bunları pay edelim. dedi. Geçen defa başına gelenleri bilen, bu sefer de kurtulduğuna sevinen demirci:

— Yok, dedi, hepsini sen al git, ben bu işten derimle kurtulduğuma seviniyorum.

Genç:

— Hiç birine dokunmıyacağım, ben yalnız sana bir ders vermek istemiştim, eğer geçen defa da böyle söyleseydin evine önünde bir inekle dönmiyecektin. diyerek ortadan kayboldu, bütün sürüyü demirciye bıraktı. Demirci bunları evine götürüp te sayınca kendine ölünciye kadar yetecek parası olduğunu gördü. Ancak bundan sonra bütün yaşadığı yıllarda, aradığı halde kara büyüsü olan uzun boylu genci bulamadı.

İNGİLİZCEDEN: Ahmet Haldun

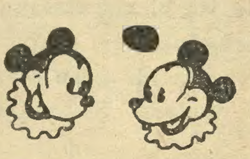

Bilmeceli Masalda Delikanlı Kızı Nasıl Bulmuştu?

Geçen sayımızdaki bilmeceli masalımızda delikanlı güller arasından kızı nasıl bulmuştu? Sorgumuza birçok okuyucular cevaplar yazdılar. Kimisi sözleştiler, kimisi çocuk güle işaret koydu, diyordu. Ancak hiçbirisi doğruyu bulamadı. Delikanlı aradığı kızı öteki güllerin üstüne bütün gece (çiğ) düştüğünden ayırt etmişti. Kendi aradığı gül henüz odadan çıktığından kupkuru idi, yapraklarında küçük bir çiğ damlası bile yoktu.

ŞEN SÖZLER

Tutum haftası

— Çocuğum elindeki paraları ne yaptın?

— Kardeşime yutturdum.

— Eyvaaaaah.

— Tutum haftası diye kumbaracılık oynadık ta..

— ?!!

Hesap böyle olur

— Kaya bir yuvada beş tane kuş olsa.

— Onay!

— Bu yuvaya 6 tane de atmaca konsa ne olur?.

— Atmaca karnını .doyurur birisi aç kalır efendim.

— ?!

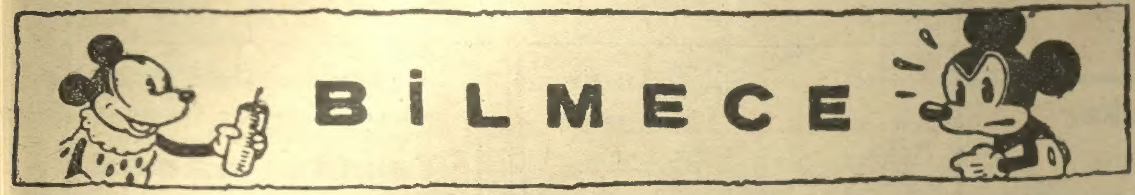

Bildirmece - 5

Bu haftaki bilmecemiz cümle yapmaktır. Hal varakalarına aşağıdaki kuponu ekliyerek (*İst. posta kutusu 617 AFACAN gazetesi 5 inci bilmece memuru*) adresine gönderiniz.

Bu çerçeve içinde tam 23 tane dağılmış heceler vardır. Bu heceler muntazam ve istenildiği gibi dizildiği zaman bizim istediğimiz cümle meydana gelecektir. Şimdi kalemlerinizi ellerinize alarak bilmeceyi yapmağa çalışınız.

DEV - ZİN - ÇİN - MEM-
ZIR - TİN - YOR - LER -
Kİ - FA - Mİ - TA - KE-
HA - NI - RE - Sİ - BI -
Kİ - LA - DE - LE - İ.

ARMAĞANLARIMIZ

Birinciye: *Bir futbol topu.* İkinciye: *Bir cep elektrik feneri*
Üçüncüye: *Yarım kilo Hacı Bekir lokumu* 100 üncüye kadar *Çikolata, kalem, şekerleme, gibi değerli armağanlar dağıtılacaktır*

Bilmecede Kazananlar

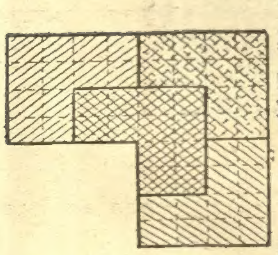

1 No. lı toprak taksimi bilmecemizin yapılmışını aşagıya koyuyoruz:

Yılbaşı bileti kaz.
Elâziz merkez ilk m. 4. 3 no. 216 Bay Ali

Zarif bir kol saati kazanan.
İst. Halıç Ayvansaray Muhallebici sok. no. 20 bay Ekrem.

Bir yün boyun atkısı kazanan:
İst. Erenköy kız lisesi S. 4 - A no. 582 bayan Mehlika Mustafa.

bir dolma kalem kazanan
Zonguldak orta mektep S. 2 no. 97 bay İsmail Baran.

Türk e - Fransızca lûgat kazananlar
Ankara Ticaret lîsesi no. 196 Piyer, İst. 44 üncü mektep no. 297 Muazzez, Beşiktaş tramvay cad. no. 41 Yıldız, İst. Göztepe Ceneral Asaf köşkü no. 27-1 Özkan. Adapazarı orta mektep S. 2-B no. 354 Selâhattin, ıst. Fransız Senjosef lis. no. 209 Cezmi bay ve bayanlar.

Şişe kolonya kazananlar
İst. Haydarpaşa lis. no. 206aTahir, İzmir erkek mu. mek. no. 394 Nıhat, Eskişehir yatı mek. S. 3 no. 403 Fethi, İst. Hayriye lis. S. 8 no. 202 M. Celâl, İst. Kabataş lis. S. 1 A no. 56 İsmet, Antalya lisesi no. 615 Hasan, Kadıköy Gazi mek. no. 159 Muallâ, İzmit orta mek. no. 30 Meliha, Bursa erk. orta mek. no. 350 A. Cevdet, İst. 12 inci ilk mek. no. 14 Şermin bayan v baylar.

Paket çikolata kazananlar
İst. Gelenbevi or. mek. no. 719 Vahdettin, Bursa lis. S. 2 C. no. 799 İ. Selâmi, Gelenbevi or. mek. no. 514 Ümit, İst. Kumkapı Kulluk so. no. 7 F. Mehmet, Milâs or. mek. S. 2 no. 88 Cemil, İst. Harbiye Hâlaskâr no. 63 Zenop, İst. Gelenbevi or. mek. no. 768 Haydar, Edirne Defterdar Bay Fehmi oğlu Orhan, İzmir erkek lisesi no. 844 Sabih, İst. Şehremini no. 443 Güneş, İst. kız lisesi no. 1504 Melâhat, İst. Feyziye lisesi no. 187 Ali, İst. kız lisesi no. 333 Firdevs, Beyoğlu İtalyan mek. no. 295 Nevzat, K. Deniz Ereğli Bozhane mek. S. no. 189 Ruhi Bay ve Bayanlar.

Hıkâye kitabı kazananlar
İst. Pangaltı lisesi no. 416 Harutyan, İst. Haydarpaşa lisesi no. 306 İhsan, Bursa Hoca Ali mek. S. 3-B no. 212 Necdet, İst. Darüşşafaka lisesi S. 4 no. 219 Şemsettin, İst. A. Hisarı birinci Bayır sok. M. 8 Musavver, Bursa Lezzet lokantası sahibi kızı Sacide, Gazi Antep lisesi S. 4 Selâhattin Murat, İst. Vefa lisesi S. 1-A no. 223 Emin, Ankara erkek or. mek. S. 3-A Turgut Atıf, Antalya lisesi S. 2 no. 240 Ahmet Sırrı, İst. Vefa lisesi no. 6 Öneri Feruh, İst. 12 nci ilk mek. no. 92 Hayrullah, Buca 1 inci mek. no. 82 Sebahat, Trabzon Zanos or. mek. no. 246 İhsan, İst. 11 inci mek. S. 5-A M. Kemal. İst. Küçük Beluk cad. Adila Rasim Bayan ve Bayıar.

Kalın cep defteri kazananlar
İst. Süleymaniye Vefa cad. no. 5 Melâhat, İst. kız lis. no. 118 Meliha, İzmir Uzunyol çıkmazı no. 52 Sanıye, Manisa leyli or. mek. S. 2-1 no. 168 Halil, Balıkesir erk. or. mek. no. 534 Hüseyin, Galata Rum. ilk mek. S. 5 Yorgi, Afyon lisesi S. 2 A no. 59 Osman, İst. 18 inci mek. no. 66 Etem, İzmir Basmahane Bıçakçı han kepekçisi Mahmut, İst. Cumhuriyet kız or. mek. no. 354 Nurıye Bayan ve Baylar.

Birer bisküit kazananlar
Balıkesir erk. or. mek. S. 1-E no. 44 Ziya, Galata Rum ilk mek. no. 1 Prodromos, Haydarpaşa lis. orta kısım no. 138 Cemal, Üsküdar or. mek. S. 1 no. 607 Hasan. İst. 44 üncü mek. no. 105 Orhan, Beylerbeyi Çamlıca cad. no. 33 Cemal, İst. erkek lis. S. 1 - L Baha, İst. kız lis no. 720 Sadun, Akhisar or mek. no. 17 Mehmet, İst. Divanyolu Binbir direk no. 15 Tabende, Gelenbevi or. mek. 237 Mehmet, Beyoğlu 15 inci mek. S. 5-1 no 933 İlâhide Abdüllatif, Beyoğlu 18 inci ilk mek. S. 4 no. 231 Sedat, İst. Dumlupınar mek. no. 364 Burhan, Nazilli 5 Eylül mek. S. 4 no. 250 Kemal, İzmir Alsancak ilk mek. do. 286 Kemal Bay ve Bayanlar.

DİKKAT

1 — Anadoludan kazanılan kolonya, çikolata, Bisküit armağanları yerine aynı kıymette kitaplar gönderilecektir.
2 — İstanbul Okurlarımız armağanlarını her Perşembe günleri Matbaamızdan saat 13 ten 17 ye kadar dağıtılır.
3 — Dört hafta içinde alınmayan armağanlar verilmez.
4 — Anadolu armağanları üç hafta içinde posta ile adresleine tarafımızdan gönderilir

Bilmece kesiği 5

Sayısı 5 Kuruştur.

AFACAN

Perşembe günleri çıkar

Gülünçlü Çocuk Gazetesi

Yıl:3 Sayı 5 Perşembe 21 Birinci Kânun 1934

Genel yazı işlerine bakan: *M. FARUK TUNCA*

Yıllığı : 250 kuruş
Altı aylığı: 125 kuruş
Üç aylığı: 75 kuruş

İşlere bakılan yeri
İstanbul—Cağaloğlu yokuşu 40 numarada Ülkü matbaası.
Telefon : 22895

Pire Nurinin Yaramazlıkları No. 5

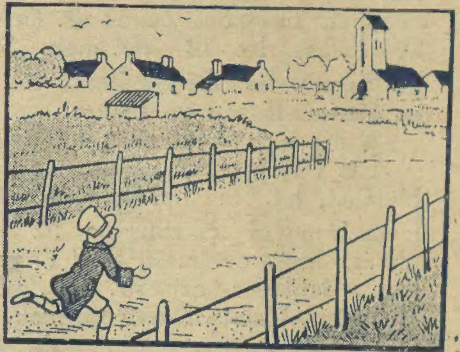

32 — Pire Nuri elbiseleri kendisine yakıştırınca boşboşuna giden çağı kazanmak için koşmağa başladı. Doğru Belediyeye gidecekti. Nikâh orada kılıyordu-

33 — Herkes sıralara oturmuştu. Evlenme memuru güveyle geline birtakım sorgular sordu. Onlar sessizce dinliyorlardı. Pire Nuri boş bir yer bularak, gitti oturdu. Şapkasını eline aldı.

34 — Belediyeden çıkınca bütün köylü armağanlarını tekrar ellerine alarak ikişer ikişer dizildiler. Şimdi evlenmeyi kutlulamak için gelinle güveyin evine gidiyorlardı. Önde bir muzika, bir keman, bir trampet çalınıyor, iki yana dizilen öteki köylüler dört çevreyi alkış içinne inletiyorlardı. Pire Nuri de sanki kendisi güveymiş gibi şapkasını çıkarıyor, durmadan selâm verip duruyordu.

35 — Eve gidince, doğru anıklanmış bir yemek masasının başına oturuldu. Masada neler yoktu, neler. Hindi pilâvı, balık kızartması, piliçler, tatlılar, neler, neler..

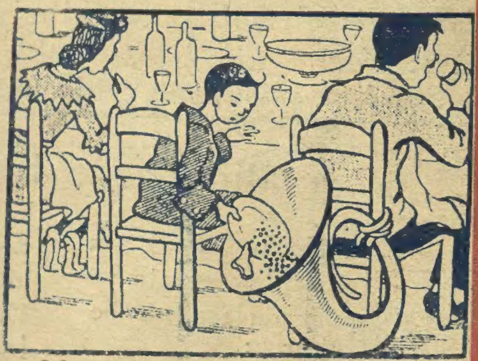

36 — Ancak bizim Pire Nurinin karnı hiç acıkmamıştı. Tabağa yemek almasa olmazdı. Bunları masa altına nasıl atmalıydı- Böyle düşünürken yanındaki adamın muzikasının içine boşalttı.

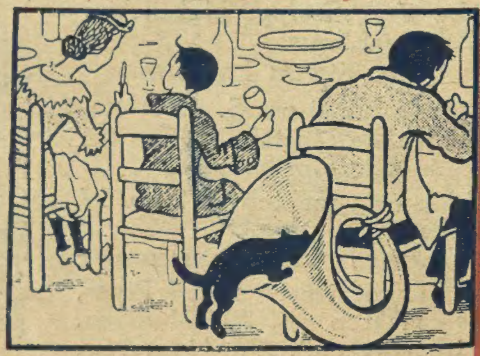

37 — Kediye de bu muzikadan güzel bir ziyafet çekilmişti. Arap, başını içeri sokmuş, etleri atıştırıp duruyordu. Pire Nurinin bu yaptıklarını oturanlardan kimsecikler görmemişti. (Daha var)